

Rezolucja Rady i przedstawicieli rządów państw członkowskich zebranych w Radzie z dnia 21 listopada 2008 r. w sprawie lepszego uwzględniania poradnictwa przez całe życie w strategiach uczenia się przez całe życie

(2008/C 319/02)

RADA UNII EUROPEJSKIEJ I PRZEDSTAWICIELE RZĄDÓW PAŃSTW CZŁONKOWSKICH ZEBRANI W RADZIE:

PRZYPOMINAJĄ, ŻE:

Zważywszy, że:

1. Postępująca globalizacja handlu oraz wydłużenie okresu aktywności zawodowej wymagają w coraz większym stopniu stałego dostosowywania indywidualnych umiejętności w celu lepszego przygotowania się do przewidywalnych lub koniecznych zmian i zabezpieczenia w ten sposób rozwoju kariery zawodowej.
 2. Rozszerzenie Unii Europejskiej zwiększyło potencjalną mobilność w zakresie kształcenia i szkoleń, a także na rynku pracy, stwarzając tym samym potrzebę przygotowania obywateli Unii do opracowywania własnych planów szkoleniowych oraz zawodowych w szerszym kontekście geograficznym.
 3. W życiu obywateli pojawia się coraz więcej sytuacji przejściowych: szczególnie między szkołą a kształceniem i szkoleniem zawodowym, edukacją na poziomie średnim i wyższym albo między zatrudnieniem a bezrobociem, doszkalananiem się lub wycofaniem się z rynku pracy. Poradnictwo odgrywa decydującą rolę w podejmowaniu ważnych decyzji, przed którymi stajemy przez całe życie. Może ułatwiać podejmowanie samodzielnych, ale bezpieczniejszych decyzji o przebiegu własnej kariery w warunkach panujących obecnie na rynku pracy oraz pomagać w osiągnięciu lepszej równowagi między życiem osobistym a zawodowym.
 4. Rynek pracy charakteryzuje nierównowaga między utrzymującym się bezrobociem a problemami ze znalezieniem pracowników w niektórych sektorach; poradnictwo jest sposobem na lepsze dostosowanie się do potrzeb rynku pracy.
 5. Integracja społeczna i równość szans nadal stanowią poważne wyzwania dla polityki w zakresie kształcenia, szkolenia i zatrudnienia,
1. W rezolucji Rady z dnia 28 maja 2004 r. ⁽¹⁾ w sprawie wzmocnienia polityk, systemów i praktyk stosowanych w dziedzinie poradnictwa przez całe życie określono główne cele polityki w zakresie poradnictwa przez całe życie dla wszystkich obywateli Unii Europejskiej.
 2. W zaleceniu Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 18 grudnia 2006 r. w sprawie kompetencji kluczowych w procesie uczenia się przez całe życie ⁽²⁾ podkreślono — nawiązując do niektórych kluczowych kompetencji — że zdolność wyszukiwania możliwości kształcenia i szkolenia się oraz dostępnego poradnictwa i wsparcia ma zasadnicze znaczenie dla rozwoju osobistego i zawodowego oraz dla integracji społecznej.
 3. W rezolucji Rady z dnia 15 listopada 2007 r. w sprawie nowych umiejętności w nowych miejscach pracy ⁽³⁾ wezwano państwa członkowskie i Komisję do przygotowania pracowników do podejmowania zatrudnienia w nowych miejscach pracy w społeczeństwie opartym na wiedzy, dzięki usługom poradnictwa zawodowego pozwalającym osobom poszukującym pracy określić zestawy kompetencji, jakie są konieczne do podjęcia zatrudnienia w nowych miejscach pracy w sektorach, w których istnieje niedobór kwalifikacji.
 4. We wspólnym sprawozdaniu 2008 Rady i Komisji z postępow w realizacji programu prac „Uczenie się przez całe życie dla wiedzy, kreatywności i innowacyjności” ⁽⁴⁾ zauważono, że należy zwrócić „szczególną uwagę na poradnictwo przez całe życie”.
 5. Konkluzje Rady z dnia 25 maja 2007 r. w sprawie spójnych ram wskaźników i poziomów odniesienia na potrzeby monitorowania postępów w realizacji celów lizbońskich w dziedzinie kształcenia i szkolenia ⁽⁵⁾ stanowią ważne narzędzie pozwalające ocenić stan realizacji celów określonych w strategii lizbońskiej, i jako takie mogą służyć śledzeniu postępów państw członkowskich w zakresie poradnictwa zawodowego w ramach ich strategii uczenia się przez całe życie.

POTWIERDZAJĄ:

definicję poradnictwa zawodowego jako stałego procesu, który pozwala obywatelom, niezależnie od ich wieku i w każdym momencie ich życia, określić swoje umiejętności, kompetencje i zainteresowania, podejmować decyzje w zakresie kształcenia, szkolenia i zatrudnienia oraz kierować swoim życiem osobistym w trakcie kształcenia, szkolenia, pracy i w innych sytuacjach, w których możliwe jest nabycie lub wykorzystanie tych umiejętności i kompetencji. Poradnictwo obejmuje prowadzone indywidualnie i zbiorowo działania w zakresie informowania, doradztwa, oceny kompetencji, wsparcia oraz nauczania umiejętności niezbędnych do podejmowania decyzji i kierowania własną karierą.

6. Zalecenie Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 kwietnia 2008 r. w sprawie ustanowienia europejskich ram kwalifikacji dla uczenia się przez całe życie ⁽⁶⁾ ustanawia wspólne ramy odniesienia, które mają służyć jako instrument przełożenia w różnych systemach kwalifikacji i ich poziomach. Powinny one ułatwić mobilność osób aktywnych zawodowo oraz włączyć poradnictwo do polityk i praktyk państw członkowskich w zakresie kształcenia i zatrudnienia.

⁽¹⁾ Dok. 9286/04.

⁽²⁾ Dz.U. L 394 z 30.12.2006, s. 10.

⁽³⁾ Dz.U. C 290 z 4.12.2007, s. 1.

⁽⁴⁾ Dok. 5723/08.

⁽⁵⁾ Dz.U. C 313 z 21.12.2007, s. 13.

⁽⁶⁾ Dz.U. C 111 z 6.5.2008, s. 1.

7. W konkluzjach Rady z dnia 22 maja 2008 r. w sprawie uczenia się dorosłych⁽¹⁾ zwrócono uwagę na korzyści gospodarcze, społeczne i osobiste, jakie może przynieść położenie większego nacisku na kształcenie i szkolenie dorosłych, oraz podkreślono, że do władz publicznych należy ustanowienie wysokiej jakości systemów informacji i poradnictwa, bardziej dostosowanych do potrzeb poszczególnych osób, aby pomagać im, na równych zasadach, w stawianiu się coraz aktywniejszymi i niezależnymi w kształceniu i szkoleniu.

ODNOTOWUJĄ, ŻE:

1. W ostatnich sprawozdaniach oceniających, szczególnie w sprawozdaniu Europejskiego Centrum Rozwoju Kształcenia Zawodowego (CEDEFOP) z 2008 roku w sprawie wdrożenia rezolucji z 2004 roku, podkreśla się, że pomimo dokonanych postępów należy kontynuować starania na rzecz zapewnienia lepszej jakości usług poradnictwa zawodowego i wyrównania dostępu do tych usług przez dostosowanie ich do ambicji i potrzeb obywateli, oraz na rzecz koordynacji i ustanawiania partnerstw między istniejącymi ofertami usług.
2. W 2007 roku państwa członkowskie stworzyły europejską sieć na rzecz rozwoju polityk w zakresie poradnictwa przez całe życie (ELGPN) obejmującą przedstawicieli każdego państwa członkowskiego, które zdecydowało się do niej przystąpić; sieć ta daje państwom członkowskim większe możliwości wzajemnego uczenia się i współpracy na rzecz opracowywania polityk, systemów i praktyk w zakresie poradnictwa przez całe życie.
3. Konieczne jest uporządkowanie priorytetów w zakresie realizacji polityki dotyczącej aktywnego poradnictwa w ramach krajowych strategii uczenia się przez całe życie. Powinno się przyporządkować tym priorytetom działania oraz wykorzystać europejskie instrumenty i narzędzia.

ZWRACAJĄ SIĘ DO PAŃSTW CZŁONKOWSKICH, BY:

- zwiększyły rolę poradnictwa przez całe życie w ramach krajowych strategii uczenia się przez całe życie zgodnie ze strategią lizbońską oraz strategicznymi ramami współpracy europejskiej w dziedzinie kształcenia i szkolenia;
- w stosownych przypadkach dokonywały przeglądów polityki i praktyk w zakresie poradnictwa na szczeblu krajowym;
- stosowały podane niżej zasady przewodnie (szczegółowo opisane w części „Obszary priorytetowe” w załączniku do niniejszego dokumentu) zgodnie z krajowymi uwarunkowaniami i prawodawstwem, mając na celu wspieranie obywateli w sytuacjach przejściowych dotyczących życiowej kariery:
 1. sprzyjanie zdobywaniu przez całe życie umiejętności kierowania swoją karierą;

2. ułatwianie wszystkim obywatelom dostępu do usług poradnictwa;
 3. stworzenie systemu zapewniania jakości usług poradnictwa;
 4. zachęcanie do koordynacji i współpracy różnych podmiotów na szczeblu krajowym, regionalnym i lokalnym;
- wykorzystywały możliwości oferowane przez program „Uczenie się przez całe życie” i europejskie fundusze strukturalne, zgodnie z priorytetami państw członkowskich.

ZWRACAJĄ SIĘ DO PAŃSTW CZŁONKOWSKICH I KOMISJI, BY W RAMACH WŁASNYCH KOMPETENCJI:

1. zacieśniły współpracę europejską w dziedzinie poradnictwa przez całe życie, w szczególności za pośrednictwem europejskiej sieci na rzecz rozwoju polityk w zakresie poradnictwa przez całe życie (ELGPN), przy wsparciu programu „Uczenie się przez całe życie”, oraz w powiązaniu z CEDEFOP;

w szczególności:

- ułatwiły wymianę informacji między państwami członkowskimi na temat ich polityk, praktyk i sposobu ich oceniania, tak by możliwe było czerpanie korzyści z udanych przedsięwzięć w innych państwach;
 - monitorowały realizację na szczeblu krajowym i europejskim działań w obszarach priorytetowych określonych w niniejszej rezolucji za pomocą ankiet, badań, sprawozdań, działań w zakresie uczenia się partnerskiego, w tym studiów przypadku i konferencji na szczeblu europejskim;
 - zachęcały do zwiększenia spójności i powiązania poradnictwa przez całe życie z różnymi obszarami polityk europejskich, szczególnie polityk w zakresie zatrudnienia i integracji społecznej;
 - rozważyły, czy na szczeblu europejskim można wypracować politykę, która byłaby w większym stopniu oparta na konkretnych danych.
2. dostarczyły obywatelom i podmiotom zajmującym się poradnictwem wiarygodne zasoby informacyjne obejmujące systemy kształcenia i szkolenia oraz usługi poradnictwa zawodowego we wszystkich państwach członkowskich, szczególnie za pośrednictwem sieci Euroguidance;
 3. promowały rozwój poradnictwa przez całe życie wśród państw trzecich, zgodnie z czterema obszarami priorytetowymi określonymi w rezolucji, szczególnie w ramach działań Europejskiej Fundacji Kształcenia.

⁽¹⁾ Dz.U. C 140 z 6.6.2008, s. 20.

ZAŁĄCZNIK

OBSZARY PRIORYTETOWE

OBSZAR PRIORYTETOWY 1: SPRZYJANIE ZDOBYWANIU PRZEZ CAŁE ŻYCIE UMIEJĘTNOŚCI KIEROWANIA WŁASNĄ KARIERĄ

Umiejętność kierowania własną karierą jest kluczowa, gdyż umożliwia decydowanie o przebiegu własnego nauczania, szkolenia, integracji i kariery zawodowej. Umiejętność ta, którą należy podtrzymywać przez całe życie, obejmuje kluczowe kompetencje, m.in. na umiejętność uczenia się, kompetencje społeczne i obywatelskie — w tym zdolność rozumienia innych kultur — oraz ducha inicjatywy i przedsiębiorczości. Umiejętność kierowania własną karierą, szczególnie w sytuacjach przejściowych, polega na:

- zdobywaniu wiedzy o środowisku gospodarczym, przedsiębiorstwach i zawodach,
- zdolności do samooceny, znajomości samego siebie, umiejętności opisanie kompetencji nabytych w ramach uczenia się formalnego, nieformalnego i pozaformalnego,
- zapoznaniu się z systemami kształcenia, szkolenia i zdobywania kwalifikacji.

Aby osiągnąć postępy w tym obszarze, państwa członkowskie powinny, w zależności od własnych uwarunkowań, rozważyć:

- włączenie tych działań z zakresu nauczania i uczenia się, które sprzyjają rozwojowi umiejętności kierowania własną karierą, do programów nauczania w szkołach ogólnokształcących, zawodowych i wyższych,
- przygotowanie nauczycieli i instruktorów do prowadzenia takich działań i wspieranie ich w tym zadaniu,
- zachęcanie rodziców do zapoznania się z kwestiami poradnictwa,
- większe zaangażowanie w tę dziedzinę organizacji społeczeństwa obywatelskiego i partnerów społecznych,
- ułatwianie dostępu do informacji na temat możliwości szkolenia, ich powiązań z zawodami oraz na temat przewidywanego zapotrzebowania na kompetencje na danym obszarze,
- uwzględnianie w programach szkoleń dla dorosłych umiejętności kierowania własną karierą,
- włączenie poradnictwa zawodowego do celów realizowanych przez szkoły, placówki kształcenia i szkolenia zawodowego i szkolnictwa wyższego. Należy szczególnie uwzględnić integrację zawodową i funkcjonowanie rynku pracy na szczeblu lokalnym, krajowym i europejskim.

OBSZAR PRIORYTETOWY 2: UŁATWIENIE WSZYSTKIM OBYWATELOM DOSTĘPU DO USŁUG PORADNICTWA

Usługi poradnictwa — jako usługi świadczone w interesie ogólnym — powinny być dostępne dla wszystkich obywateli, bez względu na zakres posiadanej przez nich wiedzy i początkowych umiejętności, oraz powinny być przystępne i stosowne do potrzeb. Należy dołożyć szczególnych starań, aby poprawić dostęp do tych usług grupom defaworyzowanym i osobom specjalnej troski.

Aby osiągnąć postępy w tym obszarze, państwa członkowskie powinny, w zależności od własnych uwarunkowań, rozważyć:

- aktywne promowanie usług poradnictwa wśród obywateli i lepsze wyeksponowanie tych usług za pomocą wszelkich możliwych środków informacji i komunikacji,
- zaproponowanie czytelnej oferty przystępnych usług zaprojektowanej na podstawie oceny ambicji i potrzeb obywateli z uwzględnieniem ich warunków życia i pracy,
- zapewnianie obywatelom pomocy w potwierdzaniu i uznawaniu na rynku pracy umiejętności nabytych w ramach uczenia się formalnego, pozaformalnego i nieformalnego, aby zabezpieczyć ich zatrudnienie i utrzymać ich szanse na rynku pracy, szczególnie w drugiej części kariery,
- sprzyjanie swobodnemu dostępowi do zasobów dokumentacji, pomocy w wyszukiwaniu informacji, indywidualnemu doradztwu oraz ponoszeniu kosztów przez instytucje.

OBSZAR PRIORYTETOWY 3: STWORZENIE SYSTEMU ZAPEWNIANIA JAKOŚCI USŁUG PORADNICTWA

Rozwój wysokiej jakości usług poradnictwa jest wspólnym celem państw członkowskich.

Aby osiągnąć postępy w tym obszarze, państwa członkowskie powinny, w zależności od własnych uwarunkowań, rozważyć:

- poprawę jakości życia i zagwarantowanie obiektywności informacji i doradztwa na temat kariery zawodowej, z uwzględnieniem oczekiwań użytkowników i faktycznej sytuacji na rynku pracy,
- dopilnowanie, by sposób przekazywania tych informacji, jak również doradztwo i wsparcie były dostosowane do różnych grup odbiorców,
- opracowywanie sposobów prognozy poszukiwanych zawodów i kompetencji, zarówno na podstawie informacji krajowych, jak i wspólnych informacji, którymi dysponuje Unia Europejska, a w szczególności na podstawie danych Europejskiego Centrum Rozwoju Kształcenia Zawodowego (CEDEFOP),

- powiązanie informacji o ofertach szkolenia i funkcjonowaniu rynku pracy z uwarunkowaniami lokalnymi,
- zwiększanie — m.in. dzięki kształceniu ogólnemu i zawodowemu — profesjonalizmu personelu świadczącego usługi poradnictwa i propagowanie jego kompetencji i umiejętności, szczególnie w zakresie informowania, doradztwa i wsparcia, tak by lepiej odpowiadał on na potrzeby i oczekiwania obywateli i decydentów politycznych,
- mierzenie skuteczności poradnictwa dzięki gromadzeniu w stosownych przypadkach wiarygodnych danych dotyczących zarówno postrzegania tych usług przez odbiorców, jak i korzyści uzyskiwanych w średnim okresie dzięki tym usługom,
- stworzenie norm jakości usług poradnictwa, które określają ich ofertę oraz dotyczą zarówno celów i wyników osiągniętych przez beneficjenta, jak i stosowanych metod i procedur.

OBSZAR PRIORYTETOWY 4: ZACHĘCANIE DO KOORDYNACJI I WSPÓŁPRACY RÓŻNYCH PODMIOTÓW NA SZCZEBLU KRAJOWYM, REGIONALNYM I LOKALNYM;

Poradnictwo skierowane jest do różnych grup w społeczeństwie: uczniów, studentów, osób poszukujących pracy, osób szkolących się zawodowo i osób zatrudnionych, które to grupy wymagają zróżnicowanych systemów. Należy wprowadzić większą komplementarność i koordynację między różnymi obszarami, organizując współpracę między krajowymi i lokalnymi władzami publicznymi, przedsiębiorcami, odpowiednimi agencjami, partnerami społecznymi i społecznościami lokalnymi, aby poprawić skuteczność sieci informacyjnych dostępnych dla wszystkich obywateli chcących skorzystać z usług poradnictwa.

Aby osiągnąć postępy w tym obszarze, państwa członkowskie powinny, w zależności od własnych uwarunkowań, rozważyć:

- opracowanie trwałych i skutecznych krajowych i regionalnych mechanizmów koordynacji i współpracy między głównymi podmiotami zajmującymi się poradnictwem przez całe życie,
 - ułatwienie takiej koordynacji i współpracy przez włączenie aspektu związanego z poradnictwem do krajowych strategii uczenia się przez całe życie i do strategii dotyczącej rynku pracy, zgodnie z koncepcją przyjętą przez poszczególne państwa członkowskie,
 - wspieranie polityki partnerskiej i tworzenie lokalnych sieci usług poradnictwa przez całe życie, w tym dzięki łączeniu usług wszędzie tam, gdzie zostanie to uznane za skuteczne i ułatwi dostęp użytkownikom,
 - tworzenie wspólnej kultury, m.in. dzięki zapewnianiu jakości, w ramach różnych służb na szczeblu lokalnym, regionalnym i krajowym.
-